

Nr 278.

Av herr **Björnberg**, *om skrivelse till Kungl. Maj:t rörande ändring i förordningen angående expeditionslösen i vad angår kostnaderna för växelprotest.*

Nuvarande kostnader för verkställd protest å växel utgår med kronor 4.50. Av dessa erhåller statsverket i stämpelavgift 50 öre, resten tillfaller notarius publicus eller annan därtill av vederbörande bemyndigad person, som har att av dessa gälda vittnesersättning, vilken i regel utgår med 50 öre, således ett netto på 3.50 för sagda förrättning.

Givetvis bör ju envar ha skäligen ersättning för utfört arbete och havda besvär, men i detta fall synes det mig högst tvivelaktigt, huruvida arbetet och besväret stå i proportion till ersättningen, ty denna förrättning är, åtminstone å de större platserna, en dagligen återkommande sysselsättning och utföres helt schablonmässigt på tryckta formulär med endast ifyllande av namn och belopp, således ett helt vanligt mekaniskt arbete, som det oaktat tillför utövaren högst väsentliga inkomster, vilka i regel få gäldas av de personer, som för fordran mottagit växeln i likvid.

I kungl. förordningen av 7 december 1883 om expeditionslösen stadgas, att ett protestprotokoll skall gäldas med 2 kronor för första arket — i allmänhet är ett ark fullt tillräckligt.

Ett dylikt protokoll, som i all huvudsak upptager endast avskrift av växeln, utföres som här ovan sagts helt mekaniskt och må väl med skäl kunna anses vara betalt med hälften, eller 1 krona.

Vad nu beträffar lösen för bevis 1 krona, som omförmäles i samma kungl. förordning, anser jag denna böra helt utgå. Denna avgift, som åtminstone icke å alla platser var gällande från början av förordningens tillkomst, grundar sig på ett Kungl. Maj:ts utslag av år 1887.

Anledningen var ett av justitieombudsmannen föranstaltat åtal mot notarius publicus i Karlshamn, föranlett därav att lösen tagits för gjord anteckning å protesterad växel.

Vid målets handläggning inför rådstuvurätten därstädes anförde åklagaren följande: »Att handling och bevis ej vore detsamma, anteckning skulle alltid meddelas avgiftsfritt, lagstiftaren hade tydligen i förevarande fall använt 'anteckning' på det att lösen såsom bevis ej skulle komma i fråga och något ökat besvär vore alltså ej ålagt notarius publicus, lika litet som han före tillkomsten av detta stadgande ägde beräkna lösen för anteckningen. Anteckningen vore dessutom jämförlig med den i 57 § utsökningslagen göres och fordringsbevis, då sådant för utmätning vinnande lämnas till utmätningssman och varför icke lösen tages». Rätten ogillade emellertid åklagarens yrkande. Hovrätten fann, att notarius publicus saknat stöd i lag för sitt förfarande att uppbära lösen.

Kungl. Maj:t fann skäligt att, med ändring av hovrättens utslag, gilla rådstuvurättens i målet meddelade beslut. Till detta beslut kommo 4 av justitieråden, då däremot 2 »ej funno skäl att i hovrättens utslag göra ändring».

På grund av vad jag sålunda anført får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla, det Kungl. Maj:t måtte låta utarbета och för riksdagen framlägga förslag till sådan förändring av nu gällande kungl. förordning angående expeditionslösen, att kostnaderna för växelprotest må utgå med kronor 2.50, däri inbegripet stämpelavgift.

Stockholm den 5 februari 1914.

Eric Björnberg.